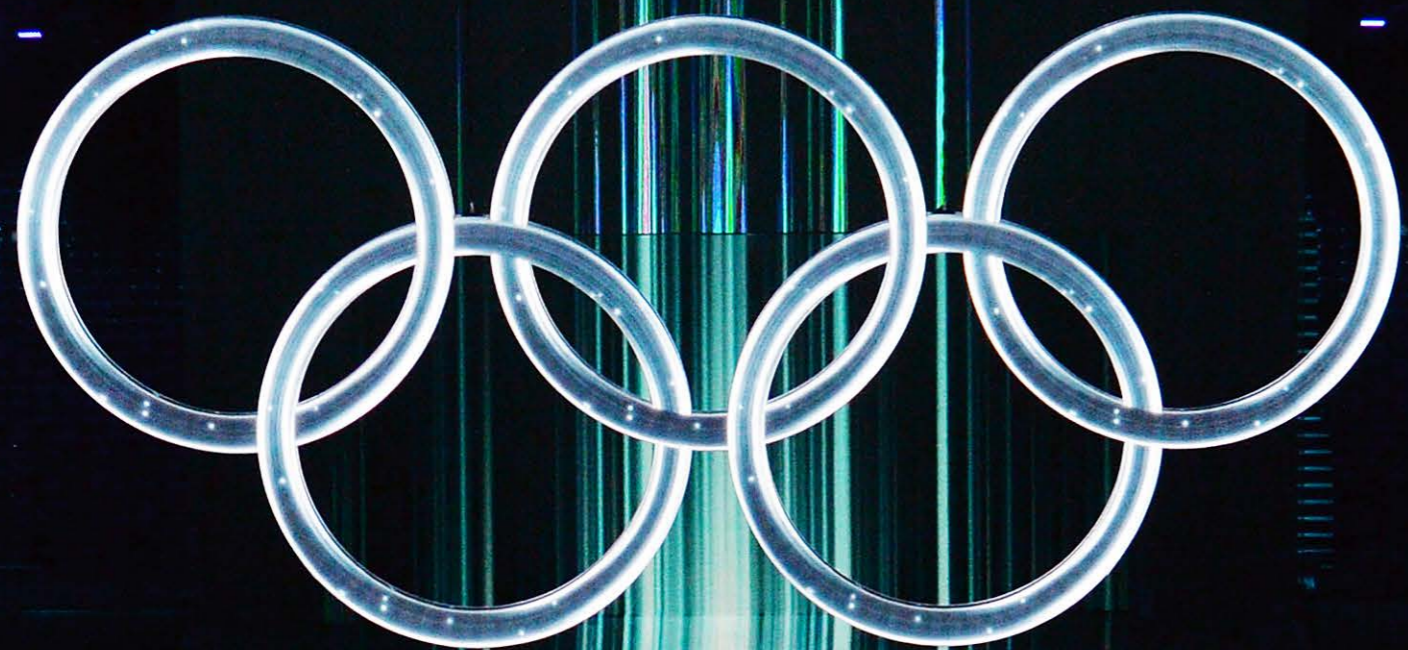


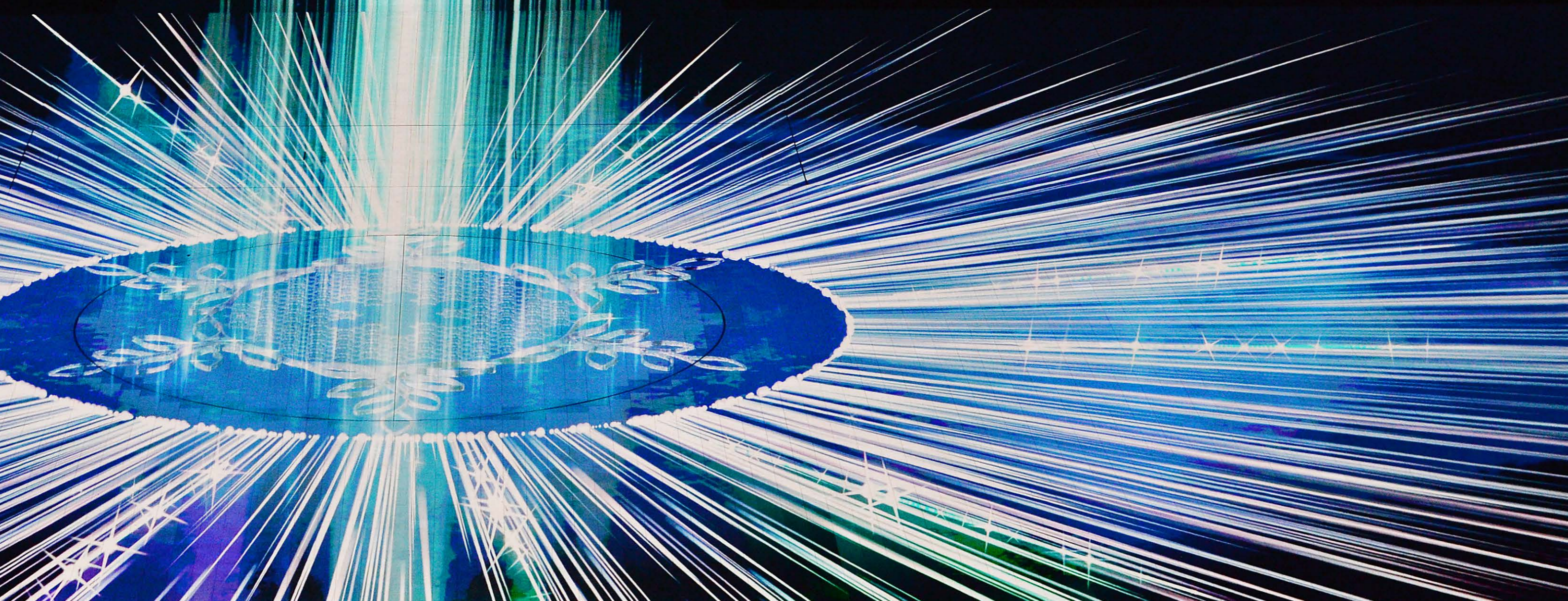


MAGYAR
OLIMPIAI
BIZOTTSÁG

**A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG
FENNTARTHATÓSÁGI STRATÉGIÁJA,
2022-2030**



**A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG
FENNTARTHATÓSÁGI STRATÉGIÁJA,
2022-2030**



KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Magyar Olimpiai Bizottság köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik a jelen Stratégia elkészültéhez hozzájárultak, meglátásaikkal, észrevételeikkel az anyagot gazdagították, javították.

VISSZAJELZÉS

A Stratégia írását az érdekelt felek széleskörű bevonása kísérte. Mindazonáltal örömmel várunk a Stratégiával kapcsolatos további észrevételeket, visszajelzéseket, vagy felmerülő kérdéseket.

Amennyiben a Stratégiával kapcsolatban kérdése, észrevétele, megjegyzése van, úgy írjon a iroda@olimpia.hu e-mail címre vagy lépjen velünk kapcsolatba postai úton.

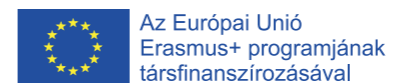
Cím: 1124 Budapest, Csörsz u. 49-51.

Telefon: +(36 1) 386 8000

Honlap: www.olimpia.hu

A Magyar Olimpiai Bizottság 2022-2030-as Fenntarthatósági Stratégiája az „As Sustainable As Possible” (ASAP) projekt részeként került kidolgozásra, amelyet az Európai Unió Erasmus+ Programja társfinanszírozott. Az Európai Bizottság támogatása nem jelenti a tartalom közvetlen jóváhagyását, amely csak a szerzők nézeteit tükrözi. Az Európai Bizottság nem tehető felelőssé jelen dokumentum tartalmáért, sem az itt szereplő információk alapján történő későbbi cselekvésért.

A dokumentum az Olympic Solidarity támogatásával jött létre.



1. BEVEZETÉS

ALAPVETÉSEK

A 21. század globális kockázatai döntően ökológiai természetűek.¹ A klímaváltozás égető valósága, az élet változatosságának veszjósló csökkenése egy soha nem tapasztalt történelmi helyzet elé állít mindannyiunkat. Ahogy az evezés víz nélkül, a sífutás hó nélkül és a vitorlázás szél nélkül elképzelhetetlen, mi több lehetetlen, úgy a földi civilizáció és a sport, mint civilizációs vívmány sem létezhet az éghajlatok stabilitása, a természet gazdag változatossága, társadalom és gazdaság egyensúlya nélkül.

E válsághelyzet minket, az olimpiai mozgalom tagjait és sportszerető magyarokat nem kell, hogy félelemmel töltsön el akkor, ha felismerjük: e válság egyben lehetőség is, hogy újra megerősítsük elköteleződésünket az olimpizmus eszménye mellett. „Az Olimpizmus célja, hogy a sportot az emberiség harmonikus fejlődésének a szolgálatába állítsa egy békés társadalom előmozdítása és az emberi méltóság megőrzése érdekében.” Századunk kihívása nem más, mint megőrizni a jó emberi élet feltételeit a bolygón – vagyis magát a pályát, amelyen a játék zajlik. E kihívásra adott válasz a fenntarthatóság gondolata, amely azonos az Olimpizmus céljával: mindkettő az emberiség harmonikus fejlődését kívánja.

Harmonikus fejlődés és sport kölcsönösen feltételezik egymást. Másként szólva: fenntartható jövő nincs sport nélkül. A harmonikus fejlődés nem csupán társadalmi, gazdasági vagy környezeti szempontok összessége, hanem rendkívül gyors, egy generáción belüli, jelentős kulturális és erkölcsi megújulást is kíván – egy olyan soha nem látott teljesítményt, amely csak a test, a szellem és az akarat fegyelmezett összhangja révén érhető el. Az Olimpizmus, mint életfilozófia ezt a hármasságot, mint egységes egészet fogja össze és ünnepli. Egyesítve a sportot a kultúrával és neveléssel, az Olimpizmus olyan életforma kialakítására törekszik, amely a munkavégzés örömén, a példakép nevelési értékén, az egyetemes erkölcsi alapelvek tiszteletén, valamint a közösségi szellemén és a társadalmi felelősségvállaláson alapszik.

A harmonikus fejlődés többet jelent annál, mint az ártalmakat csökkenteni; helyreállítást, a rosszul funkcionáló rendszerek javítását, megújítását és jobbá tételét kívánja. Más szóval a harmonikus fejlődés: regeneratív.

A sport az ember számára szükséglet, a jóllét alkotóeleme. A sport helyreállít, regeneratív funkciója van. Ahogy a sport is képes az emberi testet és szellemet egyensúlyba hozni, az olimpiai mozgalomnak is lehet a társadalmon belül egyensúlyteremtő, regeneratív szerepe.

E szerepben a Magyar Olimpiai Bizottság nem áll meg ott, hogy nem szakítja föl vagy nem reprodukálja a társadalmi szövet sérüléseit, hanem a társadalmi együttélés új, jobb formáit teremti meg (másoknak is példát mutatva). Nem áll meg ott, hogy kevésbé árt, hanem helyreállítja a sérült ökológiai rendszereket. Nem áll meg ott, hogy nem él vissza helyzetével, fölényével a gazdasági és a hatalmi viszonyokban, hanem új, élhető szervezeti kultúrát és gazdasági viszonyokat teremt, amelyben az egyének elégedettebbek, kiteljesedettebbek és boldogabbak.

¹ World Economic Forum Global Risks Report 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021.
https://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf





KÜLDETÉS - ÁLMOK TÉNYALAPON

A fenntarthatóság a Magyar Olimpiai Bizottság számára azt jelenti, – a Nemzetközi Olimpiai Bizottság definíciójával összhangban –, hogy törekszik a pozitív hatások maximalizálására és a negatív hatások minimalizálására a társadalmi, gazdasági, és környezeti dimenziókban, a döntéshozatal során következetesen figyelembe véve a megvalósíthatóságot.

A Magyar Olimpiai Bizottság elismeri a tudományos kutatások eredményeit az ökológiai rendszerek kritikus állapotára vonatkozóan, beleértve e változások következményeit valamennyi emberre nézve, továbbá felismeri e folyamatokban a rá eső felelősséget.

Jelen stratégiával az a célja, hogy részese legyen a regeneratív változásnak, bemutassa elképzeléseit másoknak, párbeszédet indítson el, sőt akár példát is mutasson más szervezetek számára ezen a területen. A feladat súlya és sokrétűsége okán színes partnerségekben, a változásban érdekelt szereplőkkel együttműködve szeretné törni maga előtt az utat.



MOTIVÁCIÓINK - MIÉRT CSINÁLJUK MINDEZT?

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság 2017-ben elfogadott Fenntarthatósági Stratégiája² a következő évtizedekre a sportvilág vezető szerepét ambicionálja a globális fenntarthatósági átalakulásban. A mélyen gyökerező magyar olimpiai hagyományok, a modernkori olimpiák életre hívásában vállalt szerep, és az éremtáblázatban lakosságárányosan kiemelkedő teljesítmény a kezdetektől tekintélyes helyet biztosítottak a Magyar Olimpiai Bizottságnak a nemzetközi olimpiai mozgalomban.

A Magyar Olimpiai Bizottság a sportban csomóponti helyzetben lévő szakmai szervezetként zászlóshajó szerepet betöltve, katalizátorként kíván részt vállalni a hazai fenntarthatósági átmenetben.

Vízió

Hosszútávon egy olyan szervezet képzelünk el,...

- ...amely a lehető legalacsonyabbra csökkentette a működéséhez kapcsolódó szén-dioxid kibocsátást, és egyéb környezeti terhelését;
- ...amely klímapozitív, azaz több szén-dioxid megkötéséhez járul hozzá a légkörből, mint amennyi az elkerülhetetlen kibocsátásaihoz kapcsolódik;
- ...amely hozzájárul az ökoszisztéma újraépítéséhez, a biológiai sokféleség növekedéséhez, és a közösségek újraépüléséhez is;
- ...amelyben az összes termék és szolgáltatás beszerzése etikus forrásból történik, maximalizálva a pozitív és minimalizálva a negatív környezeti és társadalmi hatásokat;
- ...amely valamennyi terméket és anyagot értékes, többször is újrahasználatos erőforrásként kezeli;
- ...amely biztonságos és inkluzív munkakörnyezetet jelent;
- ...amely a fenntarthatóság terén is példát mutat az Olimpiai Mozgalomhoz tartozó szervezeteknek;
- ...amelyben minden ember kivirulhat. Ameddig csak a hatása elér, ott prosperáló közösségek létrehozását támogatja – képessé teszi összes partnerét, hogy az emberek és a környezetük érdekében cselekedjenek.

² IOC Sustainability Strategy. <http://extrassets.olympic.org/sustainability-strategy/1-1>



2. KONTEXTUS

SZERVEZETÜNK

A Magyar Olimpiai Bizottság az Olimpiai Mozgalomhoz kapcsolódó, versenysporttal összefüggő országos közfeladatokat ellátó köztestület, amely 1895-ben alakult a világ a hatodik nemzeti olimpiai bizottságaként. Autonóm, nonprofit szervezetként küldetése az Olimpiai Chartával összhangban az Olimpiai Mozgalom fejlődésének elősegítése, népszerűsítése és védelme. Jelen stratégia születésének idején a Magyar Olimpiai Bizottság munkáját 11 állandó bizottság támogatja, és 29 fős irodai stáb látja el operatív feladatait.

Szervezeti felépítésünk

A Magyar Olimpiai Bizottság a Közgyűlésből, a Felügyelő Bizottságból, az Elnökségből, az azt vezető elnökből, a bizottságokból valamint a végrehajtó Irodából áll, élén a Főtitkárral.

Mivel foglalkozunk?

A Magyar Olimpiai Bizottság küldetése a 2021. szeptember 1-jétől hatályos Alapszabály szerint, az Olimpiai Chartával összhangban az Olimpiai Mozgalom fejlődésének elősegítése, az olimpizmus, az olimpiai értékek népszerűsítése és védelme. A Magyar Olimpiai Bizottság Magyarország kizárólagos nemzeti olimpiai bizottságaként első-sorban nemzeti szinten, ám aktív nemzetközi kapcsolatokat fenntartva működik.³

A Magyar Olimpiai Bizottság munkája során háttértámogatást nyújt az olimpiai csapat számára, szervezi az akkreditációját, utazását, kommunikációját, sokrétű személyes támogatást nyújt a sportolók számára. Az olimpiai ciklusok között nemzetközi és regionális találkozokat szervez. Kiemelt célja a sport és a nevelés területén kifejtett munka, ezzel összefüggésben a versenysport fejlesztésének ösztönzése Magyarországon. A tevékenységeit saját munkatársakkal és szerződött partnerek bevonásával együtt végzi.

Az olimpizmus szellemiségével összhangban a 2021. május 21-én tartott Közgyűlés által elfogadott és 2021. szeptember 1-jétől hatályos Alapszabály szerint a Magyar Olimpiai Bizottság céljai között a fenntarthatóság is szerepel:

- i. a fenntartható fejlődés elveinek megfelelő működés és ennek ösztönzése a Magyar Olimpiai Mozgalomhoz tartozó szervezetek körében;
- j. a sport eszközeivel hozzájárulás a fiatal nemzedékek fizikai, szellemi és erkölcsi neveléséhez, kiemelten a környezetvédelem, a fenntartható fejlődés, az esélyegyenlőség, a nemzeti önazonosságtudat, a környezettudatos magatartás elsajátítását, elősegítve egy jobb világ és egészségesebb társadalom megteremtését, a kölcsönös tisztelet, a szolidaritás és a becsületes játék jegyében;

A 2021. május 21-én tartott Közgyűlésen az Alapszabállyal együtt elfogadásra került a nemzetközi normákhoz, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elvárásaihoz igazodó, a mozgalomhoz tartozó személyekre vonatkozó Etikai Szabályzat.

Finanszírozás

A Magyar Olimpiai Bizottság finanszírozása hosszabb távon biztosított. Bár 2011-ben, majd 2016-ban nagyobb pénzügyi átszervezések történtek, mégis anyagi kiszámíthatóság jellemzi a szervezetet. A magyar állam támogatása az olimpiai ciklushoz igazodva változik. Az olimpiai események helyszínétől függően hol jobban, hol kevésbé jelentős a szervezet teljes költségvetésén belül. Az állami támogatások kisebbik része működési támogatás, nagyobb részének felhasználása pedig sportszakmai feladatokhoz kötött és pontosan szabályozott, emiatt e forrástípus a jelen stratégia megvalósítása szempontjából kevésbé releváns.

A második legnagyobb bevételi forrást a partnerek támogatása teszi ki, amely döntően pénzbeli, kisebb részt in kind típusú támogatás. E források felhasználása nincs

³ A Magyar Olimpiai Bizottság jelen stratégia írása közben, 2022. május 28-i hatállyal új Alapszabályt fogadott el. Az abban eszközölt változások a jelen stratégiában hivatkozott pontokat nem érintik.



feladathoz kötve, így a fenntarthatósági átmenet finanszírozásában fontos szerepet játszhatnak. A bevételek további részét a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által nyújtott forrás, valamint saját bevételek és adományok teszik ki. Ezek közül érdemes kiemelni a Nemzetközi Olimpiai Bizottság olimpiai szolidaritási alapját, amely adott célok mentén használható fel.

KIINDULÓPONTUNK A FENNTARTHATÓSÁG TERÉN

A Magyar Olimpiai Bizottság kapcsolata a fenntarthatósági kérdésekkel a 2000-es évek elejére nyúlik vissza. Több ezzel a területtel foglalkozó bizottság is alakult a szervezeten belül. Ma nincs aktív fenntarthatósági bizottság. Korábban két, a sport és a környezeti fenntarthatóság témáját körüljáró kiadvány is napvilágot látott a szervezet gondozásában 2004-ben és 2015-ben.

A 2010-es évek végén újra felerősödött a téma iránti igény és érdeklődés a szervezeten belül: a fenntarthatóság gondolata a Magyar Olimpiai Bizottság céljai közé került a 2021-ben elkészült Alapszabályban, amelyet a Közgyűlés nagy többséggel elfogadott. A szervezet személyi politikáját átalakítva biztosította, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság Irodájának (továbbiakban: az Iroda) munkatársai között mind létszámban, mind a teljesítmény elismerése tekintetében egyenlőség valósuljon meg. Egy szervezetfejlesztési folyamat keretében a szervezeti munkakultúra javítását, a szervezeti hatékonyság növelését, és ezen keresztül a szervezeti fenntarthatóságot célzó intézkedé-

sek történtek az elmúlt években. Az Irodán belül a munkatársak irányából is elindult több alulról jövő zöldítő kezdeményezés, annak ellenére, hogy az Iroda jelenleg egy bérelt épületben működik, és mozgásteret e téren korlátozott. Jó példák erre azok az apróságok, hogy – ahol lehetséges – elkerülik a dokumentumok kinyomtatását, elindult a szelektív hulladékgyűjtés, vagy épp az irodában természetesen chilipaprikák és a munka utáni alkalmi közösségi kirándulások a közeli hegyekbe. Ugyancsak ide sorolható, de nagyobb volumenű célkitűzésként említhetjük a szponzori tárgyi ajándékok fokozatos kivételét a partneri kapcsolatok átalakításával. Ennek felszámolását az Iroda vezetése többek között azért határozta el, mert rengeteg felesleges, később hulladékká váló tárgy felhalmozásához vezetett.

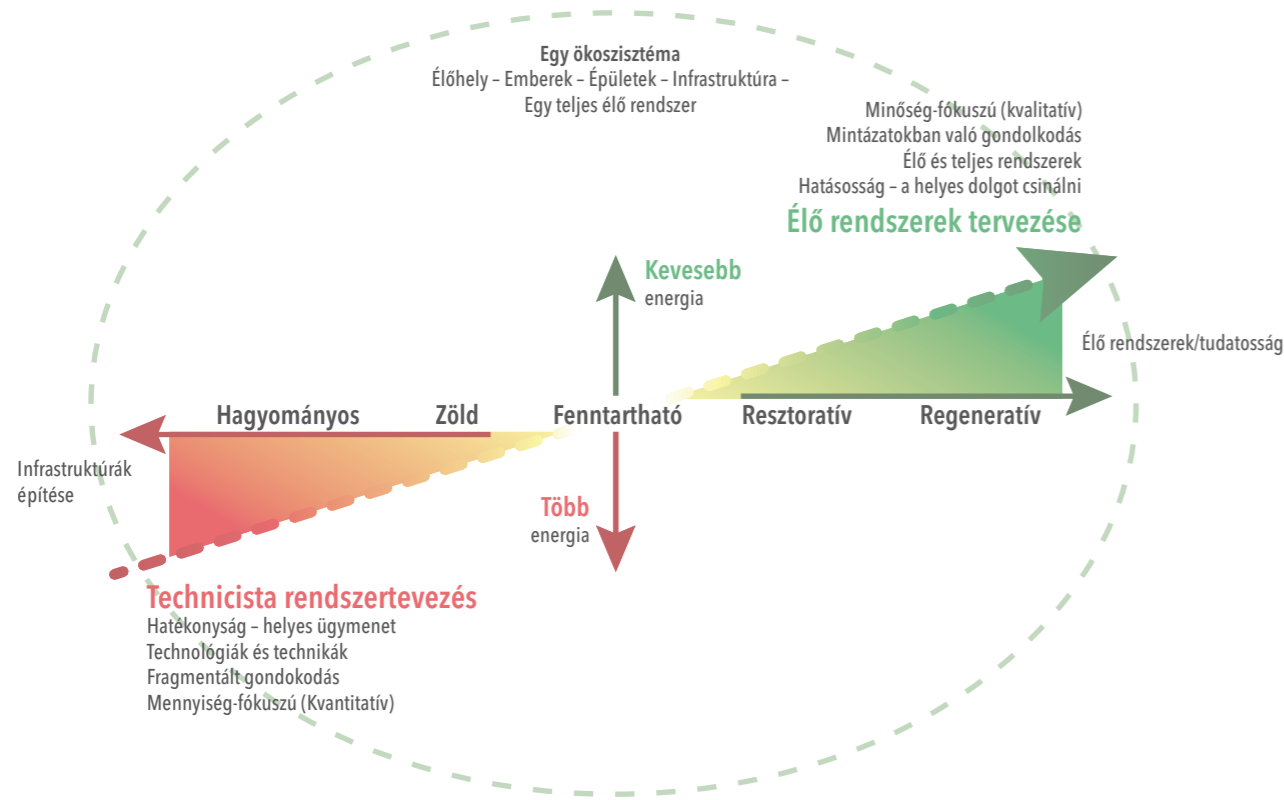
A 2020-as évben egyedi kezdeményezés indult útjára az EU Erasmus+ kétéves programjának keretében. Öt (dán, finn, német, szlovák, cseh) nemzeti olimpiai bizottsággal közösen a Magyar Olimpiai Bizottság elkezdett saját fenntarthatósági átalakulását dolgozni, e folyamat keretében került kidolgozásra a jelen Fenntarthatósági Stratégia is.

A Magyar Olimpiai Bizottság jelen Stratégia elfogadásakor nem rendelkezik a fenntarthatósági programok koordinálásáért felelős munkatárssal vagy szervezeti egységgel. Általánosságban elmondható, hogy az Iroda dolgozóinak a természeti környezethez való kötődése erős, ami jó kiindulópontot jelent. A munkatársak hallottak a fenntarthatóság kérdéseiről, ám az ezzel kapcsolatos ismereteik a legtöbb esetben erősen hiányosak. A szervezet a környezeti, társadalmi, gazdasági hatásaiból jelenleg keveset mér, nincsenek ezzel kapcsolatban kitűzött, számszerűsített céljai.

3. ALAPOK

A fenntarthatóságra irányuló hiteles cselekvés minden esetben átfogó, ember- és közösségközpontú, miközben őszinte saját teljesítményét illetően és szilárd erkölcsi alapokon áll. A stratégia kialakítása és végrehajtása csak abban az esetben lehet sikeres, ha az érintettek bevonásán alapszik és állandó visszacsatolási köröket tart fenn, biztosítva az információ, a tudás, a szakértelem és a tapasztalatok megosztását és folyamatos áramlását.

A Magyar Olimpiai Bizottság fontosnak tartja, hogy a fenntarthatósági cselekvés a valóság talaján állva, a helyi kontextushoz igazodva, mégis ambiciózus célok mentén valósuljon meg. Ezt megalapozandó a szervezet beazonosította a fenntarthatóságot érintő legjelentősebb ügyeket, lehetőségeket és kockázatokat, amelyek a megvalósítás elősegítői vagy akadályai lehetnek.



Forrás: Bill Reed
(2007) Shifting from
„sustainability” to
regeneration.

FENNTARTHATÓSÁGI ALAPELVEK ÉS ÉRTÉKEK

Holisztikus szemlélet

A teljességre törekvés jegyében a gazdasági, ökológiai és társadalmi fenntarthatóság szempontjai az ideális irányítással együtt alkotnak összekapcsolt, összefonódott szemléletet. Ebben a megközelítésben a stratégia célkitűzései természetes módon érintik a működés minden területét, illeszkedve a nagyobb társadalmi, gazdasági rendszerekhez és azok célkitűzéseihez, valamint az ökológiai rendszer szükségleteihez, amelyekbe a Magyar Olimpiai Bizottság ágyazódik.

Regeneratív szemlélet

A fenntarthatóság élvonalába lépő szereplők a negatív környezeti, társadalmi hatásuk minimalizálása mellett a pozitív hatások fokozatos, egyre dinamikusabb bővülését célozzák meg működésük minden területén. Teszik ezt a globális és lokális ökológiai, társadalmi, gazdasági rendszereink állapotát felmérve, az ezekhez kapcsolódó kihívások súlyához és sürgetős jellegéhez igazodva.

A Magyar Olimpiai Bizottság számára alapvető fontosságú, hogy fenntarthatósági átalakulásának eredményeként a gazdasági fenntarthatósága biztosítása mellett, pozitív környezeti és társadalmi hatást érjen el.





Közösségi szemlélet

A fenntarthatóság szemlélete a jó emberi élet lehetőségeinek a védelmét célozza, amely csak közösségben képzelhető el. Ennek megfelelően az emberek és közösségek központi szerepet kapnak a szervezet fenntarthatósági átalakulásában. A bevonás jelentősége, az egyének, a közösségek középpontba helyezése, a rendszeres visszacsatolások biztosítása azt a célt szolgálják, hogy az elért eredmények tartóssá váljanak.

A fenntarthatósággal összefüggő cselekvés mindig a szervezeti hatékonyság növelését és autonómiájának – a szervezet önrendelkezésének, cselekvőképességének – erősödését, kell eredményezze, amellyel, hogy a helyi közösségek megerősítésén is munkálkodik.

Őszinteség

A kihívások és problémák felismerése, bátor beismerése, a felvállalt célokkal kapcsolatos nyílt kommunikáció, az ügyek felelős felvállalása, az igaz, tényalapú beavatkozások, az átlátható és rendszeres jelentéstétel az őszinte fenntarthatósági átalakulás ismérvei.

Az őszinteség az az alap, amely az előremutató célok és eredmények hiteles kommunikációjával együtt teszi valóban inspirálóvá a szervezetet az érdekelt felek és a szélesebb közvélemény számára.



Vezetés (Leadership)

A valódi és tartós változások iránya bentől kifelé mutat. A vezetők egyéni felelősségvállalásával hozható létre az a hiteles vezetői attitűd, amelyre építve a szervezet meg tud érkezni egy regeneratív szerepbe a fenntarthatóság valamennyi – gazdasági, társadalmi és ökológiai vonatkozásában.

A Magyar Olimpiai Bizottság Elnöksége, Elnöke, Főtitkára vállalja, hogy magukon kezdi a változást – a munkavállalókkal, valamint a Közgyűléssel közösen, felhatalmazásuk által és velük együtt hosszú távú pozitív változásokat indítanak el.

A Magyar Olimpiai Bizottság megújított, 2021. szeptember 1-étől hatályos Alapszabályának 2) i) és j) pontban leírt célkitűzései között a sorolja föl a fenntarthatóságot és annak aspektusait (ld. 2 Kontextus – Mivel foglalkozunk?).

A zászlóshajó szerep vezető szerep – a Magyar Olimpiai Bizottság további sportszervezeteket, a hazai sportvilág minél több szereplőjét inspirálni szeretné, és elindítani a regeneratív szerepbe való megérkezés útján.

A Magyar Olimpiai Bizottság vezetősége felelősséget vállal a Fenntarthatósági Stratégia megvalósításának eredményeiért – elkötelezett amellett, hogy a fenntarthatósági program megvalósítása állandó helyet kapjon a szervezet napirendjében és tevékenységei között, és hogy biztosítsa, feltárja az ehhez szükséges erőforrásokat.



Integritás

A Magyar Olimpiai Bizottság saját működése során, miként azt Etikai Szabályzatában, valamint 2018–2028-as Stratégiájában is lefekteti, nem elégszik meg kevesebbel, mint kikezdetlen integritással, szakértelemmel és etikai színvonallal. Az Etikai Szabályzat a Magyar Olimpiai Mozgalomhoz tartozó valamennyi személyre nézve hatályos és kötelező érvényű – az ebben foglalt alapelvek megsértése Etikai Vétségnek minősülnek, amelyet a független Etikai Bizottság hivatott vizsgálni.

A Magyar Olimpiai Bizottság teljes működése során betartja az átláthatóságra és az összeférhetlenség kiküszöbölésére vonatkozó alapelveket – a működésére vonatkozó, és kiemelten a közpénzek felhasználására vonatkozó adatokat nyilvánosan hoz-

záférhetővé teszi. Teljesítményét, stratégiai céljai terén való előrehaladását méri és jelentésekben nyilvánosságra hozza.

Az integritáshoz hozzátartozik, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság az olimpiai mozgalmon belül kiáll a „zöldre festés” („greenwashing”) gyakorlata⁴ ellen, és – saját lehetőségeihez mérten – lépéseket tesz a megelőzéséért.

⁴ A zöldre mosás vagy zöldre festés az a fogyasztókat megtévesztő reklámstratégia, amikor egy cég vagy szervezet környezetbarátnak tettei magát, termékeit vagy szolgáltatásait.



Bevonás és befogadás

A magyar olimpiai mozgalom az olimpizmus egyetemes etikai alapelveivel összhangban tiszteletben tartja az emberi jogok védelméről szóló nemzetközi egyezményeket és elutasítja a teljesítménytől független diszkriminációt, legyen az faji, bőrszín alapú, nemi, szexuális orientáció alapuló, nyelvi, vallási, politikai alapú vagy eltérő vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, tulajdon, születési vagy egyéb státusz alapján (A Magyar Olimpiai Bizottság Alapszabálya).

A Magyar Olimpiai Bizottság a saját munkatársai tekintetében a teljesítményvet, rátermettséget és szakmai kompetenciát tartja elsődleges mércének. A Magyar Olimpiai

Bizottság az Iroda munkatársai között célként tűzte ki – kvóta bevezetése nélkül – az 50-50%-os férfi-női arányt. Az Irodában azonos munkáért azonos bért kapnak a férfi és a női munkavállalók.

A Magyar Olimpiai Bizottság saját munkatársai és az érdekelt felek vonatkozásában is ösztönzi, hogy a magyar olimpiai mozgalomban női sportvezetők is képességeiknek és aspirációiknak megfelelően tölthessenek be vezető tisztségeket.

A szervezet elkötelezett amellett, hogy a szervezet munkavállalói, a Közgyűlés tagjai, és további érdekelt felei részt vállaljanak a döntéshozatalban, a részvételt az aktuális lehetőségeik függvényében ösztönözni próbálja. A szervezet stratégiai célkitűzéseinek meghatározása és végrehajtása is az érintettekkel közösen, a visszacsatolás köreinek kialakítása mellett történik.



AZ ÉRDEKELT FELEK MEGISMERÉSE

Az érdekelt felek azok, akik valamilyen módon érintettek a szervezet tevékenységében, akár dolgozóként, az Olimpiai Csapat tagjaként, vezetőként, partnerként, vagy más módon. A bevonás során felmérésre került – többek között – a szervezettel való kapcsolatuk minősége, jellege, környezeti attitűdjeik, valamint felmerülő elvárásaik és ötleteik a fenntarthatósági célkitűzések kapcsán.

A Magyar Olimpiai Bizottság érdekelt felei

A Magyar Olimpiai Bizottság érdekelt felei között a kulcsfontosságúak a Magyar Olimpiai Bizottság dolgozói, a MOB Elnöksége, a MOB Közgyűlése, a partnerek, az Olimpiai Csapat, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, más nemzeti olimpiai bizottságok, nemzetközi sportszövetségek valamint a sportért felelős kormányzati szerv. További érdekelt felek a MOB bizottságai, a szakszövetségek, a média, a szurkolók, az orvosi szektor – az ő szempontjaik és igényeik figyelembevétele fontos a szervezet munkája során. A Magyar Olimpiai Akadémia, az olimpiai iskolák és az oktatási szektor, az olimpiai csapatba nem tartozó sportolók szintén olyan szereplők, akik felé középtávon érdemes nyitni jelen stratégia célkitűzésein keresztül.



A Magyar Olimpiai Bizottság érdekeltségi köre

Az érdekelt felek igényei és elvárásai

A fent leírt széleskörű bevonási folyamat lehetővé tette, hogy a szervezet a stratégiaalkotás valamennyi területét érintően feltérképezze az érdekelt felek preferenciáit, ötleteit, kéréseit és aggályait. A bevonási szakasz módszertana, eredményei és az ebből kikristályosodó igények és elvárások összefoglalója, valamint a bevonás módszertani leírása a Függelékben olvasható.

A Magyar Olimpiai Bizottság fontosnak látja, hogy az érdekelt felei jobban megismerjék a szervezetet és a nemzetközi olimpiai mozgalom fenntarthatósági törekvéseit, hogy véleményük, visszajelzéseik a jövőben is becsatornázásra kerüljenek, valamint, hogy új együttműködések jöjjenek létre e területen. E célból a szervezet a stratégia megvalósítása során további bevonási elemek megvalósítását tervezi, hogy ösztönözze az érdekelt felek aktivitását, és bővítse ismereteit.

A KULCSFONTOSAGÚ ÜGYEK ÉS KOCKÁZATOK, LEHETSÉGES AKADÁLYOK ÉS LEHETŐSÉGEK

A Magyar Olimpiai Bizottság a jelen Fenntarthatósági Stratégiát a legfontosabb ügyek mentén, a kockázatok és lehetőségek figyelembevételével alkotta meg. A problémák, a kockázatok magukban hordozzák a megoldást, vagyis a lehetőségeket – ez a szemléletbeli váltás a regeneratív fejlesztés egyik sarokköve.

Lehetséges akadályok

A Magyar Olimpiai Bizottság szervezeti szintű fenntarthatósági törekvéseit egy olyan környezetben kezdi bevezetni, ahol az ökológiai fenntarthatóságnak nincsenek élő hagyományai, kialakult szokásrendszere, sőt az ezzel kapcsolatos ismeretek és elképzelések sem naprakészek. Amennyiben ez utóbbiakban nem történik fejlődés, a szokás hatalma okán a változással kapcsolatos ellenállásba ütközhetnek a fenntarthatósági átalakulás törekvései.

A fenntartható szervezeti működésmóddal kapcsolatban gyakori képzettársítás, hogy költséges. Az ezzel kapcsolatos kezdeti félelem, és az ebből fakadó ellenállás egy akadályként jelenhet a szervezet átalakulási folyamatában.

A fenntarthatóság témája új területként jelenik meg a 125 éves sporthagyományt ápoló szervezet életében, és megnyitja a szervezet külső kommunikációját új, társadalmilag fontos ügyek felé. Ez a folyamat szokatlansága miatt az olimpiai csapat közönsége, a szurkolók részéről kezdetben értetlenséget válthat ki, amely kockázatként jelenik meg az olimpizmus közösségének építésében.

A témával kapcsolatos ismeretek, szakértelem hiánya kihívás elé állítja a szervezetet. Mind az Irodán belül, mind a hazai sportélet kapcsán elmondható, hogy rendkívül kevés szaktudás, szakember áll rendelkezésre házon belül, akik a folyamatban tevélegesen részt tudnának venni. A szükséges szakemberek képzése egy lehetőség, ám fontos látni, hogy jelenleg hiányoznak azok a kutatások a sporttudomány területén, amelyek releváns és alkalmazható ismeretekkel látnák el a sportszakembereket e téren.

A Magyar Olimpiai Bizottság Irodája jelenleg egy bérelt irodaházban működik, amelynek adottságai nagyban korlátozzák a szervezet mozgásterét az infrastruktúrával kapcsolatos fenntarthatósági célkitűzésekben.

A rendelkezésre álló idő, kapacitás hiánya többször felmerült – szervezeti szinten időszakosan oly mértékben leterheltek a dolgozók és a vezetők, hogy több esetben felmerült a kétely azzal kapcsolatban, hogy életszerű-e, hogy valóban végbemenjen egy ennyire mélyreható, és a működés minden területét érintő változás. Az Iroda szervezetfejlesztési folyamata egy olyan példa, amely ezt a felmerülő félelmet alátámasztja – bár rengeteg pozitív változást hozott, az igazán mélyreható, tartós fejlődéshez az idő és erőforrás-igényes folyamat további folytatása szükséges.

Az elmúlt évek forrásbősége a sportolás körülményeinek javulását hozta, ugyanakkor számos negatív tendenciát felerősített. Egyes vélemények szerint kialakult egy olyan mintázat, hogy a szervezetek döntéshozóinak, képviselőinek a fókuszába a források megszerzése, illetve az ehhez szükséges aktuális lépések körvonalazása került, sok más terület rovására. Ennek folyományaként a hosszú távú gazdasági, társadalmi, és főleg a környezeti fenntarthatóság olyan területekké válhattak, amelyekkel kapcsolatban – mivel nincs tényleges kényszer – nincs valós érdeklődés. Lehetséges akadályként merülhet fel a Magyar Olimpiai Bizottság által ambicionált belföldi katalizátor-szerep vonatkozásában, hogy az jelen helyzetben érdektelenségbe ütközik.

Mindeközben a hazai olimpiai mozgalom tagjai, valamint a kormányzati szereplők leginkább egyfajta hatáskör-túllépéstől és az ebből fakadó kritikáktól tartanak. Számos interjú során felvetődött a kérdés, hogy miért volna feladata a sportnak vagy a Magyar Olimpiai Bizottságnak a fenntarthatóság terén, nem látják „kompetenciájuknak”. Mindeközben a megkérdezettek többsége látja és érzékeli, hogy az ökológiai és társadalmi kihívások a közeljövőben számos tekintetben nagy feladat elé állítja majd az olimpiákat és a sportolókat is és cselekvést sürgetnek a mozgalom szintjén.

Az értetlenség veszélye, a bevonás nehézkessége amiatt is fennáll, mert a sportok egy része elzárt a külső (természeti, társadalmi) folyamatoktól. Ennek okán számos sportág képviselői még nem érzik a bőrükön a klímaváltozás hatásait (teremspportok), sportolók ennek realitásától elzártan töltik napjaik jelentős részét. A folyamatoktól való elzártág olykor még olyan sportágak esetén is igaz, amelyek közvetlenül a természetben zajlanak (például egy válogatott síelő sípályát vált, ha épp nincs hó a megszokott edzőhelyén). Magyarországon az elmúlt évek anyagi forrásbősége sokszorosan ráerősített e tendenciákra.

A megkérdezettek szerint a sportolók között és a sportvezetés szintjén ritkán vetődnek fel az ökológiai válsággal kapcsolatos témák (klímaváltozás, biológiai sokféleség csökkenése stb.) valamint előremutató, innovatív példákkal is ritkán találkozunk a sportvilág területén, ugyanakkor a megkérdezett sportolók közül többen is említettek egyéni, életmódbeli változtatásokat (napelemek, hulladékmentesség, e-autó stb.).



Kulcsfontosságú ügyek és kockázatok

A Magyar Olimpiai Bizottság és a magyar olimpiai mozgalom az ökológiai, társadalmi, gazdasági fenntarthatóság és az ideális irányítás területén is számos alapvető kihívással néz szembe.

Éghajlatváltozás

Az előrejelzések szerint Magyarországon az évszázad végéig 3,5–4,5 Celsius fokkal is emelkedhet az éves átlaghőmérséklet az 1971–2000 időszakhoz képest⁵, ennek hatására pedig felerősödhetnek és gyakoribbá válhatnak a szélsőséges éghajlati események is, mint a hóhullámok, extrém viharok, szárazságok. Magyarország Európában az erőteljesebben kitett területek közé tartozik a várható hőmérsékleti szélsőségek szempontjából.

A változó éghajlati mintázatok befolyásolják a sporteseményeket, illetve az ezeken való részvétel lehetőségeit. Ebben kiemelten érintettek a téli sportok, a vizes sportok, ám fokozatosan egyre inkább az összes kültéri sportág. A hóhullámok jelentette egészségügyi kockázatok, a heves esőzések és viharok egyaránt érintik a sportolókat, a sportszakmában közvetlenül és közvetetten dolgozókat. A sportlétesítmények jelentős része ráadásul nem rendelkezik olyan érdemi és változatos zöldfelülettel, amely csökkenthetné a beton felületek által generált hőszigetelést.

Az időjárási szélsőségek velejárája lehet sportesemények elmaradása vagy eltolódása (amely bevételkiesést és/vagy költségnövekedést okoz); ezen kívül okozhatják az épített környezet, az infrastruktúra eseti rongálódását, a fenntartási költségek növekedését.

Környezetszennyezés

Légszennyezés

A környezetminőséggel összefüggésben a legnagyobb kihívást a városi környezetben a rossz levegőminőség, a közlekedésből, illetve az elavult fűtési rendszerekből, szokásokból fakadó erős légszennyezettség jelenti. A szabadtéri sportpályák kifejezetten kitettek e problémának, Budapest számos pontján az év jelentős részén az egészségügyi határérték feletti a légszennyezettség.

Vízszennyezés

A vizes sportágak biztonsága nagyban függ a természetes vizeink minőségétől, amelynek legfontosabb szabályozói maguk a vizes ökoszisztémák. Ez utóbbiak nagyban kitettek az emberi hatásnak – a nem megfelelő vízgazdálkodás, a parti területek természetvédelmi szempontjainak háttérbe szorítása, egyre gyorsuló ütemű beépítésük és sok más egyéb tényező együttes hatása okán a vízminőség, és vízellátottság lehetséges változása kockázatként jelenik meg e sportágak számára.

⁵ ITM: Jelentés az éghajlatváltozás Kárpát-medencére gyakorolt esetleges hatásainak tudományos értékeléséről. 2020. január. 8–9.o.

Hulladék

A sportesemények jellemzően jelentős hulladéktermeléssel járnak, aminek megelőzése, megfelelő kezelése (szelektálása) nem kap elegendő figyelmet. A hulladék területén jelentős a sportszerekkel és sportruházattal összefüggő hulladék keletkezése, és hiányoznak azok a kezdeményezések, amelyek a másodlagos használatot vagy az újrahasznosítást lehetővé tennék. A szponzoráció területén előfordul, hogy a szponzorok olyan tárgyi támogatást nyújtanak, amely független a sportolók vagy szervezetek valós igényektől, azok gyakran felhasználás nélkül a szemétként kerülnek.

A bevonási szakaszban a megkérdezettek többsége a hulladékmegelőzésről, a hulladékmentes életmód, működésmód elméleti lehetőségéről sem tett említést. Mindközben a szelektív hulladékgyűjtés, mint fejlesztendő terület többször szóba került, ám több esetben az egyetlen olyan elemként, ami a fenntarthatóság tématerületéhez a megkérdezettekben képzetársításként kapcsolódott.

Társadalmi percepciók

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság felismerte, hogy az Olimpiai Mozgalom egyes korábbi gyakorlatainak, valamint az Olimpiai Játékok szervezési gyakorlatai a Játékok és az egész mozgalom népszerűségének csökkenését eredményezheti, amely negatív hatással lehet a jelenlegi és potenciális partneri kapcsolatokra is. A fenntarthatóság eszméjének felvállalása magával kell hozza a működésbeli változásokat is, ellenkező esetben hitelességi problémák adódhatnak.

Az elkövetkező években a magyarországi közvélemény részéről is megnövekedhetnek az elvárások a sport finanszírozásának átláthatósága, a számonkérhetőség, a sportlétesítmények gazdasági fenntarthatósága és a gyermekvédelem ügyét illetően.

Az olimpizmus eszméjének a népszerűsítése a fiatalok körében komoly kihívás – a megnövekedett információs zaj, az új trendek középtávon csökkenthetik az olimpiai mozgalom súlyát a társadalomban. Számítalan további olyan hatás erősödik jelenleg, amely távol tartja a sporttól a potenciális sportoló fiatalokat – az egészségtelen életmód, a digitális világ, a leszakadó társadalmi csoportok stb.

Gazdasági nehézségek

A gazdasági változások és Magyarországon különösen a sportcélú állami támogatások csökkenése az egyik legjelentősebb kockázat az olimpiai mozgalom legtöbb sportszervezete számára. A rendszerváltás óta eltelt három évtizedben a sport állami finanszírozása kiugróan fluktuált. Mivel az állami támogatások nem teszik lehetővé a tartalékképzést, a legtöbb szervezet számára a támogatások azonnali elköltése válik prioritássá. Mindemellett az egyenlőtlen finanszírozás a különböző sportágak és szövetségeik, például a munkatársak és a különböző szinteken dolgozó edzők között bérfeleslegességeket okoz, az aránytalan különbségek kialakulás miatt.



TOKYO 2020

LEHETŐSÉGEK

Az akadályok és kockázatok, amelyek a stratégia megvalósítása során felmerülhetnek, egyben a fejlődés lehetőségét is magukban hordozzák. A regeneratív szemléletben is kulcsfontosságú, hogy a nehézségeket, korlátokat lehetőségekbe tudjuk fordítani.

A szervezet munkavállalói részéről érkező szkepszis vagy ellenállás gyakran abból fakad, hogy úgy látják, több feladatot jelent a fenntarthatósági cselekvés, miközben érintetlenül hagyja az ő munkakörülményeiket. A fenntarthatóság mindig a személyes fenntarthatósággal és jólléttel kezdődik, ezért kulcsfontosságú, hogy folyamatos figyelmet kapjanak a munkavállalók életére közvetlen módon ható, a munkakörülmények javítására vonatkozó javaslatok. Ilyen a munkavállalók képzése, a jobb munkakörülmények megteremtése, a jobb munka-magánélet egyensúly, a dolgozók lelki, mentális és fizikai egyensúlyának támogatása. E bentről kifelé haladó változás elengedhetetlen ahhoz, hogy a munkavállalók valóban magukénak érezzék, meg is éljék a fenntarthatóság szemléletét. Itt is kiemelten fontos a vezetés szerepe – hogy a fenntarthatósági átalakulást a szervezet munkatársai minőségi változásként és ne addicionális feladatként érzékeljék.

A szurkolók, követők értetlensége megelőzhető a kommunikáció megfelelő, jól targetált és hiteles üzenetei révén, amely a közös hangot keresi a célcsoportokkal. Figyelembe véve, hogy a közvélemény-kutatások szerint⁶ a magyarok 96 százaléka komoly problémának tartja az éghajlatváltozást, és a magyarok 95 százaléka támogatja az Európai Unió klímasemlegességre vonatkozó, 2050-re kitűzött céljait, a megfelelő kommunikáció a Magyar Olimpiai Bizottság társadalmi szerepének, ismertségének és presztízsének további növekedését, a felelős és vezető szerepéről kialakult kép erősödését eredményezheti. Fontos továbbá megemlíteni, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság nem magányosan halad ezen az úton, hanem a Nemzetközi Olimpiai Bizottsággal és más nagynevű sportszervezetekkel (szövetségek, klubok, olimpiai bizottságok) közösen.

Noha Magyarországon a fenntarthatósági gondolkodás hosszú múltjának köszönhetően rendelkezésre áll a sport és a fenntarthatóság összekapcsolásához szükséges tudás, a sport területére ez mindeddig alig szivárgott be. A Fenntarthatósági Stratégia lehetőséget teremt releváns szervezetekkel való új partnerségek kialakítására, civil és más nonprofit szervezetekkel, más sportszervezetekkel való együttműködésre, „keresztbeporzásra”, akár új szponzor-partnerek bekapcsolására.

A fenntarthatósággal összefüggő növekvő költségektől való félelem jellemzően a nagy beruházások és új technológiák kapcsán merül föl. A fenntartható szervezeti működés hosszú távon potenciálisan a költségek optimalizálását, csökkentését, illetve új finanszírozási lehetőségek megjelenését eredményezheti. Ennek sikere nagyban függ a stratégia implementálásának minőségétől, következetességétől.

A szükséges erőforrások sorában az átmenethez szükséges idő, kapacitás is megjelenik akadályként – ennek kezelése ad lehetőséget arra, hogy a fenntarthatóság szempontjai beépüljenek a mindennapi működésébe, elősegítve a hatékonyabb működést. A fenntarthatósági átalakulás bizonyos feladatköreinek kiszervezése további lehetőséget nyújt a hatékonyságra és költség-optimalizálásra.

Az érdektelenség az olimpiai mozgalom szervezeteinek körében vagy a Magyar Olimpiai Bizottság hatáskör-túllépésére vonatkozó félelmek jellemzően abból indulnak ki, hogy cselekvésük, kiállásuk irritálhat másokat. A tapasztalatok azonban azt mutatják, a szervezeteket nem azért vonják kritika alá, mert megpróbálnak fenntarthatóan működni, hanem azért, ha a valóságnál jelentősebbnek akarják mutatni eredményeiket – ha a kommunikáció és a valós tettek élesen ellentétbe kerülnek. A legrosszabb, amit bármelyik szervezet tehet, hogy nem cselekszik és úgy tesz, mintha ez a téma nem is számítana.

Noha a sportok egy jelentős része (teremsportok) a sportolás kapcsán elzárt a külső, ökológiai és egyes társadalmi folyamatoktól, számos sportág képviselői már most is saját bőrükön érzékelik a klímaváltozás hatásait. A sportágak közötti tapasztalatcsere és párbeszéd révén ugyanakkor növekedhet a tudatosság és szolidaritás. A Magyar Olimpiai Bizottság hiteles cselekvése, a meggyőző vezetés, a megfelelő kommuniká-

6 Eurobarometer, 2019

Kockázatok		Lehetőségek
Jelenségek	Mélyebb okok	
munkavállalói szkepszis vagy ellenállás	a fenntarthatósági cselekvés „többletfeladat”, nem javítja a munkakörülményeket	A fenntarthatóság a személyes fenntarthatósággal és jólléttel kezdődik: képzés, jobb munkakörülmények, jobb munka-magánélet egyensúly, a dolgozók lelki, mentális és fizikai egyensúlyának támogatása
szurkolók, követők értetlensége	nem látják az összefüggést a sport és az ökológiai ill. társadalmi kihívások között	kommunikáció megfelelő, jól targetált és hiteles üzenetek által, amely a közös hangot keresi és nem alarmista
tudáshiány a sport és fenntarthatóság összefüggéseiről		új partnerségek kialakítása civil és más nonprofit szervezetekkel
növekvő költségektől való félelem	a nagy átalakító beruházások és új technológiák költségesek	a sikeres fenntarthatósági átmenet hosszú távon megtakarítást és a költségek optimalizálását jelenti; új finanszírozási lehetőségek megjelenése
az átmenethez szükséges idő, kapacitás hiánya		többletfeladat helyett mindennapi működés minőségi átalakulása, új tudás megszerzése, elősegítve a hatékonyabb működés
hatáskör-túllépés	a cselekvés, a kiállás irritálhat másokat	a nyilvánosság nem a fenntarthatósági erőfeszítéseket kritizálja, hanem az eredményeket eltúlzó kommunikációt

ció és ösztönzők inspirálhatják a leginkább érintett sportágak képviselőit, és megmutathatják, hogy a sportolás és a sportvilág körülményei is javulnak a fenntarthatósági törekvések révén.

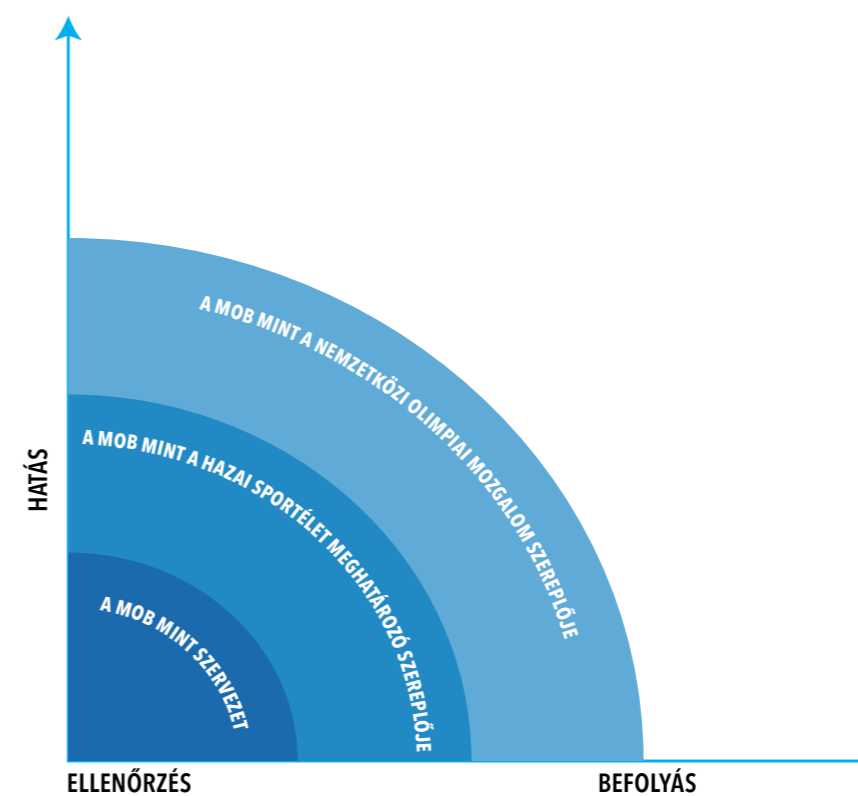
Az egyre súlyosabbá váló ökológiai problémákból fakadó jelenségekre (a szélsőséges időjárási események miatt nehézségekbe ütköző sportesemény-szervezésre, az ehhez kapcsolódó egészségügyi problémákra, az esetlegesen elmaradó, elhalasztott sporteseményekre) rámutatva a szervezet a közvélemény figyelmét a témára tudja irányítani. Mindez megerősítheti a Magyar Olimpiai Bizottság fenntarthatósági törekvéseinek relevanciáját és lehetőséget adhat a fenntarthatóság gyakorlatának ki-terjesztésére a hazai sportélethez kapcsolódó szereplők szélesebb körére.

Esetleges negatív gazdasági változások motivációként hathatnak a sportvilág szereplői számára, hogy diverzifikálják a bevételeiket, ezzel részben ellensúlyozva a hosszú távon fluktuáló állami finanszírozást.

4. CÉLRENDSZER

A Magyar Olimpiai Bizottság a fenntarthatóságra vonatkozó stratégiai célkitűzéseit három fő felelősségi szférában dolgozta ki. A három felelősségi szférán belül 15 darab stratégiai célt határozott meg, amelyek további alcélokból épülnek fel.

A legnagyobb hatást a Magyar Olimpiai Bizottság a saját szervezetén belül képes kifejteni. A hazai sportélet meghatározó szereplőjeként, amely a második felelősségi szféra, kevésbé mély hatás kifejtése lehetséges, ám jóval szélesebb körben. A szervezet a nemzetközi olimpiai mozgalom szereplőjeként képes talán a legszélesebb körben, ám a legkisebb mélységben hatást gyakorolni.



I. A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG, MINT SZERVEZET

1. A Magyar Olimpiai Bizottság széles körben előmozdítja munkatársai és a szervezethez kapcsolódó közösségek fejlődését, méltányos munkakörülményeit és jóllétét.

A stratégia alapköve a szervezet munkatársaival való rendszeres és folyamatos munka. Az ő képzettségük, hozzáállásuk, attitűdjeik lesznek azok, amelyek a szervezet mindenkor ambíciószintjét és a végrehajtás hatékonyságát ténylegesen alakítani tudják. Figyelembe véve a fenntarthatóság ember- és közösségközpontú szemléletét, valamint beépítve a bevonás eredményeit (ld. Függelék), a stratégiában központi helyen, külön fókuszterületként szerepel az emberekkel és a közösségekkel való munka.

1.1. Képzésprogram a munkatársak számára

A Magyar Olimpiai Bizottság fenntarthatósági képzésprogramot indít munkatársai számára.

E képzések jelentik minden további cselekvés alapját. Ezek között vannak mindenki számára kötelező, alapvető képzési modulok, amelyeket a szervezet az újonnan érkező dolgozói számára is kötelezővé tesz. Ezen túl vannak fakultatív, kiegészítő modulok, amelyek egyedi kulcsterületekre fókuszálnak és gördülékenyebbé teszik a MOB fenntarthatósági átmenetét. A képzések harmadik típusát szerepspecifikus képzések jelentik, például a vezetőképzés, az etikus beszerzés, vagy épp a kommunikációs csapat továbbképzése.

1.2. A dolgozók testi, lelki, mentális egészségének támogatása

A Magyar Olimpiai Bizottság saját munkavállalói számára a testi, lelki, mentális egészséget támogató programot indít.

Ennek keretében a szervezet a munkatársak sportolását, rekreációját, egészséges életmódját ösztönző intézkedéseket hoz, hozzájárul az öko- és egészségtudatos étkezés hozzáférhetőségének könnyítéséhez. E programban minden munkavállaló a maga belátása és preferenciái szerint vehet részt.

1.3. Tehetséggondozás a szervezeten belül

A Magyar Olimpiai Bizottság megteremti és fenntartja a méltányos bérezés feltételeit a szervezeten belül, valamint meglévő dolgozóit folyamatos képzésekben részesíti.

A Magyar Olimpiai Bizottság a legtehetségesebb sportszakemberek és más munkavállalók rekrutálása és megtartása révén tervezi fenntartani a szervezet vezető szerepét a magyar sportban és az olimpiai mozgalomban.

1.4. A munka-magánélet egyensúlyának támogatása

A Magyar Olimpiai Bizottság a munka-magánélet egyensúlyát célzó és támogató intézkedésekkel mozdítja elő a dolgozók személyes jóllétét.

Ennek részeként támogatja:

- a családost, illetve családalapítást tervező munkatársakat, hogy a gyermekvállalást és a munkát a lehető leginkább összhangba hozzák;
- az otthoni, a távmunka és az atipikus foglalkoztatás rendszerének kialakítását;
- a szervezetfejlesztési alkalmak keretében a belső tapasztalatcseréket a munka és magánélet összeegyeztetéséről.

1.5. Nemek közötti egyenlőséggel, méltányossággal foglalkozó szervezetfejlesztési alprogram

A szervezeti kultúra fejlesztése érdekében a Magyar Olimpiai Bizottság nemek közötti egyenlőséggel, méltányossággal foglalkozó szervezetfejlesztési alprogramot indít, amelybe minden munkatársat bevon.

A Magyar Olimpiai Bizottság törekszik arra, hogy munkavállalói között, valamint tagságában is 50-50% legyen a férfi-női arány. A munkahelyi környezet – az aktuális vezető személyétől függetlenül – legyen a nők és a férfiak számára is az emberi méltóságot minden tekintetben tiszteletben tartó, teljesítményüket egységesen értékelő munkahely, a közös és alkotómunka színtere.

1.6. Fenntarthatósági bajnokság

A Magyar Olimpiai Bizottság az Iroda munkatársainak együttműködését ösztönző fenntarthatósági bajnoki címet hoz létre, amelyet rendszeres időközönként a szervezet átalakulásáért aktuálisan legtöbbet tevő munkatárs számára oszt ki.

1.7. Az egyéni életmódváltás ösztönzése

A szervezet megvizsgálja annak lehetőségeit, hogy miképp tudná a munkahely segítségével csökkenteni a dolgozók egyéni életmódváltásának költségeit, amennyiben, és amikor igény mutatkozik rá.

1.8. A Magyar Olimpiai Bizottság által szervezett események fenntarthatósága

A MOB saját szervezésű eseményeire vonatkozóan fenntarthatósági irányelveket dolgoz ki, amelyeknek célszerűen része a hatások számszerűsítése is a jelen stratégia által bevezetésre kerülő mérési rendszerekkel összhangban. Az irányelvek többek között lefedik a helyszínválasztást, a cateringet, az utazást és a társadalmi hatásokat.

1.9. A Magyar Olimpiai Bizottság Irodájának hatása a Magyar Olimpiai Bizottságra

Az Iroda felméri a Közgyűlés, az Elnökség és a bizottsági tagok körében azokat a területeket, amelyeken az Iroda potenciálisan hatást gyakorolhat a fenntarthatóság területén. E felmérés képezi majd alapját a későbbi, szélesebb körű, rendszeres párbeszédnek, valamint a MOB által elismert szervezetekkel közös projekteknek.

1.10. Bekapcsolódás a helyi közösség életébe

A Magyar Olimpiai Bizottság megkeresi a lehetőségét, hogy értéktérítő módon bekapcsolódjon a mindenkori Irodának otthont adó kerület, (a Stratégia elfogadása-kor a Hegyvidék) közösségi programjaiba, egyúttal láthatóvá tegye munkáját a helyi közösség számára.

1.11. PR / Kommunikáció

Azért, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság a saját szervezetén belüli törekvéseivel és elért eredményeivel példát tudjon mutatni a magyar olimpiai mozgalom számára, külső kommunikációjában hangsúlyosan és inspiráló módon meg kívánja jeleníteni megszülető eredményeit és fenntarthatósági munkáját. Ennek támogatására, a fenntarthatóság témájára vonatkozó kommunikációs szempontrendszer, kommunikációs akciótervet dolgoz ki, amelynek része a kommunikációs munkatársak továbbképzése, a kulcstémák körülhatárolása, a megfelelő célcsoportok, csatornák és eszközök beazonosítása.

2. A Magyar Olimpiai Bizottság és javítja saját épített infrastruktúrája hatékonyságát és minőségét, takarékosabbá teszi működtetését, továbbá gazdagítja a természeti környezetet.

2.1. Energiatakarékosági program az irodában

A Magyar Olimpiai Bizottság energiatakarékosági alprogramot dolgoz ki, amelynek része az energiahasználat jelenlegi szintjének és összetételének mérése, valamint hosszú távú és tartós csökkentése.

2.2. Egy új MOB székház projektjének előkészítése

A Magyar Olimpiai Bizottság folytatja a megkezdett tárgyalásokat egy új székház kialakítása érdekében. Az új székház tervezésénél a – Nemzetközi Olimpiai Bizottság központi épületének mintájára – a vezető fenntarthatósági kritériumokat alkalmazzák akár új, akár használt épületbe történik a költözés.

A jelenlegi irodaépület energiahatékonysági problémáiból adódóan a hőmérséklet gyakran nem ideális a munka szempontjából. A bérleti viszonyból fakadóan jelenleg bármilyen átalakítás lehetősége korlátos.

A jelenleg rendelkezésre álló tér nagysága korlátozza a szervezet bővülési ambícióit, a nyitott irodát sokan zsúfoltnak és jelenlegi kialakítását a munka szempontjából hátrányosnak tartják.

2.3. A Magyar Olimpiai Bizottság, mint karbonpozitív szervezet – Magyar Olimpiai Ökoszisztéma

- a. *A regeneratív szemléletváltás jegyében a Magyar Olimpiai Bizottság vállalja, hogy 10 éven belül karbonpozitív szervezetté válik, azaz saját karbonkibocsátásánál többet köt meg. A kibocsátáscsökkentés, majd a szén-dioxid megkötés pontos mértékét, valamint az elszámolás kezdő dátumát a karbonlábnyomszámítási rendszer felállítását követően határozza meg.*
- b. *Ennek keretében a Magyar Olimpiai Bizottság egy – a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Olimpiai Erdő⁷ projektjéhez hasonló – magyarországi regeneratív mintaprojektet készít elő, melyet a Magyar Olimpiai Bizottsághoz kapcsolódó sportszervezetek és partnerek bevonásával, az ő jövőbeli karbonmegkötési törekvéseikkel összekapcsolódva valósít meg.*

Katalizátor-szereplőként a sportvilágban, és élre törve a magyarországi karbonkompenzációs projektek mezőnyében a Magyar Olimpiai Bizottság a permakultúra tervezési rendszerére építve, széleskörű szakmai partnerségben, világszinten is innovatív-nak számító megoldásokat alkalmazó természet alapú mintaprojektet hoz létre.

A program lehetőséget teremt a légköri szén-dioxid megkötése és a változatos funkciók (például sport, rekreációs, mezőgazdasági) megteremtése mellett a biológiai sokféleség növelésére, új élőhelyek létrehozására, a helyi közösségek bevonására, oktatási és kutatási programok integrálására.

3. A szervezet etikussá teszi a beszerzéseit, és javítja erőforrás-menedzsmentjét

3.1. Beszerzési irányelv-rendszer

A Magyar Olimpiai Bizottság vállalja, hogy egy fenntarthatósági és etikai szempontokat figyelembe vevő beszerzési irányelv-rendszert alakít ki, amely a vásárolt eszközökre és szolgáltatásokra, a partneri kapcsolatokra, és a marketing termékekre egyaránt vonatkozik.

⁷ Matthew Campelli: "Climate positive" IOC helping to revitalise the Great Green Wall. 2021. június 17. <https://sustainabilityreport.com/2021/06/17/climate-positive-ioc-helping-to-revitalise-the-great-green-wall/>

Felismerve, hogy a szervezet a „pénzével szavazva” is jelentős változásokat tud elérni, a cél, hogy az irányelvrendszer fokozatos gyakorlati bevezetésével a szervezet egyre inkább csökkentse közvetett negatív hatásait, illetve egyre nagyobb pozitív hatást gyakoroljon a gazdaságra, a társadalomra és a környezetre. Az új rendszer kialakításának részeként a beszerzésért felelős irodai munkatárs(ak) képzésben részesülnek.

3.2. Hulladékkezelés

A Magyar Olimpiai Bizottság hulladékkezelési rendszert dolgoz ki az Iroda számára, majd ennek segítségével hulladécsökkentési programot indít. Ezek közé tartozik új ösztönzők kialakítása a munkatársak számára, a szelektív gyűjtési rendszer bővítése, a beltéri komposztálási rendszer kialakítása.

4. A Magyar Olimpiai Bizottság beépíti partnerkapcsolataiba a fenntarthatósági szempontokat

Összefüggésben a partnerkapcsolatok elmúlt időszakban megkezdett reformjával a Magyar Olimpiai Bizottság rendszeresen tájékoztatja a partnereket a fenntarthatósággal kapcsolatos eredményeiről. Ennek révén ösztönzi a tudás- és tapasztalatcserét a fenntarthatósági rendszerekről, ambíciókról, tervekről és módszerekről.

5. A szervezet csökkenti a közlekedéshez kapcsolódó környezetterhelését

5.1. Az irodába való környezetbarát közlekedés elősegítése

A Magyar Olimpiai Bizottság szeretné az Iroda munkatársainak közlekedéssel kapcsolatos szennyezését minimálisra csökkenteni, ezért a fenntartható közlekedést támogató programot indít.

A program elemei között a kerékpározás és a közösségi közlekedés használatának ösztönzése, a meglévő autóflootta fokozatos fejlesztése (hibrid, elektromos és/vagy üzemanyagcellás járművek beszerzése) és az autómegosztás népszerűsítése egyaránt megjelenik.

5.2. Üzleti utak és sportolói utaztatás

A Magyar Olimpiai Bizottság csökkenteni kívánja az Iroda munkatársainak munkájához kapcsolódó belföldi és külföldi utazásokkal összefüggő kibocsátásokat. Ehhez növeli a videokonferenciák arányát, és adaptálja a Nemzetközi Olimpiai Bizottság dolgozói és a sportolói utazásokra vonatkozó iránymutatásait.

6. A szervezet megteremti valamint nyomon követi az ideális irányítás elveinek való megfelelést

6.1. Az ideális irányítás alapelveinek adaptálása

A Magyar Olimpiai Bizottság vállalja az ideális irányítás alapelveinek (integritás, autonómia és számonkérhetőség, átláthatóság, demokrácia és részvétel) és gyakorlatainak széleskörű adaptálását a fenntarthatósági célok megvalósulása érdekében, összhangban a MOB többi stratégiájával (Szervezeti Stratégia, Versenysport Stratégia). Az ideális irányítás nyomon követésére a szervezet önellenőrzést végez.

A szervezet első lépésként létező értékelési kritériumok segítségével méri fel a jelenlegi rendszer fejlettségét az ideális irányítás szempontjából, majd ez alapján meghatározza a beavatkozás kívánatos és lehetséges pontjait.

6.2. Társadalmi felelősség

A stratégia létrejöttével a Magyar Olimpiai Bizottság elismeri és hangsúlyozza az olimpiai mozgalom társadalomalakító hatásait, és vállalja, hogy a szűkebb sportvilágon kívül is képviseli a fenntarthatósági elképzeléseit a különböző egyeztetéseken, fórumokon és konferenciákon.

6.3. A finanszírozás új lehetőségei

A Magyar Olimpiai Bizottság célja, hogy az ambiciózus fenntarthatósági célkitűzések felvállalásával, új, változatosabb finanszírozási formákhoz férjen hozzá (új partnerségek, a zöld átmenetet elősegítő Európai Unió és egyéb támogatási alapok).

II. A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG, MINT A HAZAI SPORTÉLET MEGHATÁROZÓ SZEREPLŐJE

1. A szervezet strukturált párbeszédet kezdeményez a hazai olimpiai mozgalom szereplőinek, érdekelt feleinek bevonásával

Annak érdekében, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság hazai olimpiai mozgalomban katalizálni tudja a fenntarthatósági átalakulást, rendszeres, strukturált párbeszédet indít a mozgalom szereplőivel. Olyan koherens, összefüggő folyamatokat hoz létre sok érintett szereplő bevonásával, amelyekben megjelenik a nemzetközi tudás, valamint rendezvények, gyakorlati cselekvésre épülő mérföldkövek.

A hazai sportéletben a fenntarthatósági átalakulás a kezdetek kezdetén jár, ezért a szervezet jelen fázisban e strukturált párbeszéd elindításával tudja a mozgalomban megtenni az első lépéseket. Ez az eszköz új szintre emelhet olyan témákat is – a társadalmi fenntarthatósághoz kapcsolódóan – amelyekkel egyes bizottságok már jelenleg is foglalkoznak.

A fenntarthatóság komplexitása okán számos olyan terület van, amelyen belül strukturált párbeszéd indítása hasznos lehet. Ezek – a teljesség igénye nélkül –:

- a klímaváltozás kockázatai a társadalomra, különös tekintettel a sportvilágra;
- a (hazai) sportélet szereplőinek alkalmazkodási lehetőségei a klímaváltozáshoz; a szereplők lehetséges hatása a klímaváltozás megelőzésére; a regeneráció lehetőségei (Magyar Olimpiai Ökoszisztéma – lásd: 1./2.3 javaslat);
- a sportvilág lehetséges hozzájárulása a társadalmi felzárkózáshoz;
- az esélyegyenlőségi szempontok a sportban;
- gyermekek és felnőtt sportolók biztonsága és védelme.

A megbeszélések érintik majd – megint csak a teljesség igénye nélkül – a beszerzések, az erőforrás-menedzsment kérdéseit a sportszervezeteknél, az újonnan létesülő sportinfrastruktúra fenntarthatósági kérdéseit és a hozzájuk kapcsolódó regeneratív megoldásokat, csakúgy, mint a fenntartható (esetleg regeneratív), szelíd sportesemények szervezésének gyakorlatait.

A turisztikából átvett megközelítésként a szelíd sportesemények olyan (sport)rendezvény-szervezési koncepciót képviselhetnek, melynek során a szervező(bizottságo)k az előkészítés, a szervezés, a lebonyolítás, és az utómunkálatok során is töreksenek a helyi közösségre és tájra gyakorolt negatív hatások minimalizálására, a pozitív hatások maximalizálására, tájba illeszkedő ideiglenes és tartós építmények létrehozására, a helyi közösség adottságaihoz és teherbírásához való alkalmazkodásra, a kulturális örökség megóvására és gazdagítására és az e célokat szolgáló, megfelelő technológiák kiválasztására.

A Fenntarthatósági Stratégia megvalósításának előrehaladásával sor kerülhet a szakági / klubszintű fenntarthatósági stratégiák készítéséről, tapasztalatairól és implementációjáról szóló eszmecsere, vagy épp a sporteseményekkel összefüggő kulturális programok, ideiglenes és tartós építészeti elemek kulturális vonatkozásairól szóló párbeszédre.

2. A szervezet közös minimumokat határoz meg a Magyar Olimpiai Bizottság által elismert szervezetek számára

A Magyar Olimpiai Bizottság maga és tagszervezetei számára három, illetve öt éves távlatában közösen elfogadott, kötelező érvényű minimumot határoz meg, amely a teljes olimpiai mozgalmat elindítja a fenntartható pályán.

A három éven belüli közös minimumok az ideális irányítási követelményeinek teljesítésére, a Magyar Olimpiai Bizottság által elismert szervezetek karbonlábnyom-számítási rendszerének bevezetésére.

Célként kitűzött, öt éven belüli közös a karbonkibocsátás-csökkentési terv elkészítése, a saját működés során elkerülhetetlenül keletkező kibocsátások (vagy azon túlmutató mennyiség) kompenzációjának megkezdése, az etikus beszerzés irányelveinek kidolgozása.

3. A Magyar Olimpiai Bizottság irányelveket, segédleteket dolgoz ki az olimpiai mozgalom és a sportszakma szereplői számára

A Magyar Olimpiai Bizottság kidolgozza a hazai nagy sportesemények és sportlétesítmények világos és átlátható fenntarthatósági szempontok szerinti irányelveit és értékelési rendszerét. Továbbá ajánlásokban, segédanyagokban nyújt támogatást az infrastruktúra-fejlesztésekhez és -fenntartáshoz kapcsolódóan, bemutatva figyelemre méltó jó gyakorlatokat is.

4. A szervezet ösztönzőket vezet be a fenntarthatósági átalakulás gyorsítása érdekében

4.1. MOB Fenntarthatósági Minősítési Rendszer

A szervezet célként tűzi ki egy Fenntarthatósági Minősítési Rendszer kidolgozását, amelyben nemzetközi jelentéskészítési szabványok biztosítják a szervezetek közötti összehasonlíthatóságot.

4.2. Kiemelt, komplex szervezetátalakulási program a Magyar Olimpiai Bizottság által elismert szervezetek részére

A Magyar Olimpiai Bizottság egy kiemelt, komplex szakág-átalakulási programot indít, amelyben a változásra leginkább motivált és hajlandó Magyar Olimpiai Bizottság által elismert szervezetek fenntarthatósági átmenetének sokrétű támogatása valósulhat meg.

5. A szervezet beépíti a fenntarthatóság üzeneteit az olimpiai mozgalom közönsége felé irányuló kommunikációjába

5.1. Fenntarthatósági üzenetek integrálása

A Magyar Olimpiai Bizottság célként tűzi ki, hogy a kommunikációs stratégiájában fokozatosan, egyre hangsúlyosabb elemként integrálja a sport, az olimpizmus, és az olimpiai mozgalom közönsége szempontjából releváns fenntarthatósági üzeneteket.

Az integrálást kutatás és képzés előzi meg annak érdekében, hogy a fenntarthatósági üzenetek a szervezet napi szintű kommunikációjának egyre nagyobb hányadába hatékonyan épüljenek be. A Magyar Olimpiai Bizottság a fenntarthatósággal kapcsolatos kommunikációjában nyitott további partnerek bekapcsolódására is.

5.2. Fenntarthatósági nagykövet program

A Magyar Olimpiai Bizottság fenntarthatósági olimpikon-nagykövet programot indít. A kiválasztott olimpikon-nagykövet magyar relevanciával bíró, saját sportágához és személyes életéhez kapcsolódó témában hívja föl a szélesebb közönség figyelmét egy környezeti és/vagy társadalmi ügy fontosságára és megoldási lehetőségeire. A nagykövet ebből a célból személyre szabott felkészítést kap.

6. A MOB támogatja az olimpiai mozgalomban megvalósuló oktatási, kutatási és tudományos tevékenységeket a sport és fenntarthatóság közös metszetében

6.1. Alap- és középfokú oktatás, olimpiai iskolák

A Magyar Olimpiai Bizottság hozzá kíván járulni, hogy a sportoktatásba beépüljenek a fenntarthatóság alapértékei. Ennek érdekében a Magyar Olimpiai Bizottság elsősorban az Olimpiai Iskolák részére, de valamennyi pedagógus számára szabadon hozzáférhető módon tananyagok és óravázlatok kialakítását vállalja. A szemléletformálási üzenetek közvetítésébe lehetőség szerint olimpikonokat is bevon.

6.2. Kiemelt tehetséggondozási program

A Magyar Olimpiai Bizottság a Magyar Olimpiai Akadémián keresztül egy kislétszámú tehetséggondozási programot indít, kifejezetten fiatal tehetségekre fókuszált, minőségi képzését megcélözva, kiemelten a sport és a fenntarthatóság területén.

6.3. A felsőoktatással való együttműködés lehetőségei

A Magyar Olimpiai Bizottság nyitott az olyan interdiszciplináris kutatások és kutatási programok indítására, amelyek a sport és a fenntarthatóság közös metszetében születnek. A Magyar Olimpiai Bizottság ily módon ösztönzi új szakdolgozatok és disszertációk születését e területen, valamint a gyakornoki munkát a szakdolgozatírással összekapcsoló programok létrejöttét. A Magyar Olimpiai Bizottság ösztönzi, hogy e területen nemzetközi, vagy több országot lefedő kutatások induljanak.

6.4. A sportszakma képviselőinek támogatása oktatás révén

A sportszakma képviselőinek képzésére a sport és a fenntarthatóság területén a Magyar Olimpiai Bizottság egy online oktatási / képzési programot indít, amely révén sportszakemberek nagy számban férhetnek hozzá a fenntarthatósági átmenetben elengedhetetlen tudáshoz. E programok a már meglévő képzési platformok rendszerébe integrálódnak, célközönségük az olimpiai mozgalom minden szereplője.

6.5. A sportolók duális képzése

A Magyar Olimpiai Bizottság párbeszédet kezdeményez a sportolók duális képzésével foglalkozó intézményekkel, a sport és a fenntarthatóság tématerületéhez kapcsolódó képzési elemek integrálásáról.

6.6. Együttműködés szakmai és civil szervezetekkel

A Magyar Olimpiai Bizottság közös célok mentén és a jelen stratégiával összhangban közös programokban, és tudatosságnövelő kampányokban működik együtt környezetvédelmi, és más szakmai, valamint civil szervezetekkel.

6.7. Érdekérvényesítés

A Magyar Olimpiai Bizottság szakmai alapokon, a pártpolitikától távol maradva részt vesz olyan érdekérvényesítő munkában, amely támogatja, gyorsítja a fenntarthatósági átalakulás folyamatát a sport és a fenntarthatóság terén, és értéket teremt minden szereplő számára.

III. A MAGYAR OLIMPIAI BIZOTTSÁG, MINT A NEMZETKÖZI OLIMPIAI MOZGALOM SZEREPLŐJE

1. A Magyar Olimpiai Bizottság szakértői és vezetői szinten kialakítja nemzetközi együttműködéseit a sport és a fenntarthatóság terén

1.1. Kapcsolattartás a Nemzetközi Olimpiai Bizottsággal a sport és fenntarthatóság témájában

A Magyar Olimpiai Bizottság a jelen Fenntarthatósági Stratégia előrehaladásának mérése (monitoring és visszacsatolás), a finanszírozás és a szakmai tapasztalatsere érdekében állandó kapcsolatot tart fenn a Nemzetközi Olimpiai Bizottsággal, vezetői és szakértői szinten.

1.2. Belépés nemzetközi párbeszédés folyamatokba és szakmai közösségekbe

A MOB csatlakozik már meglévő sport és fenntarthatóság témája köré szerveződött nemzetközi párbeszédés folyamatokba.

Az eredményes nemzetközi párbeszédés folyamatok fórumot biztosítanak a sportszervezetek számára, hogy következetesen és egymást támogató módon tudjanak fellépni az éghajlatváltozás és más környezeti-társadalmi kihívásokkal szemben. Lehetőséget biztosítanak az egymástól való tanulásra, a jó gyakorlatok terjesztésére, és együttműködésekre olyan területeken, ahol a szereplők értékei és tevékenységei összekapcsolódhatnak.

1.3. A sport és a fenntarthatóság témájával foglalkozó informális nemzetközi szakértői hálózatokban való részvétel

A Magyar Olimpiai Bizottság részt vesz olyan informális nemzetközi szakértői egyeztetésekben, amelyek a sport és a fenntarthatóság kérdésével foglalkozó szakértők munkáját kapcsolja össze és fűzi hálózatba.

1.4. Részvétel a nemzetközi partnerek fenntarthatósági ambícióiról szóló párbeszédben

A Magyar Olimpiai Bizottság a hazai partnerkezelési gyakorlatát a nemzetközi térben is képviselni kívánja, különös tekintettel a TOP partnereire. A Magyar Olimpiai Bizottság segíti, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság a felek önállóságának tiszteletben tartása mellett a szponzori partnerekkel való párbeszédbe a fenntarthatóság terén való előrehaladás kölcsönös segítségét is beépítse.

2. A Magyar Olimpiai Bizottság a fenntarthatóság napirendjét integrálja nemzetközi kapcsolataiba

A fenntarthatóság és a sport témája a nemzetközi olimpiai mozgalomban jelen pillanatban egy alig kiaknázott terület, amely egyedi lehetőséget nyújthat a magyar sport nemzetközi kapcsolataiban.

2.1. Sport és Fenntarthatóság: nemzetközi törekvések és napirend kialakítása

A Magyar Olimpiai Bizottság a magyar sportdiplomáciában érdekelt szereplőkkel együttműködésben kialakítja azt az iránymutatást, amely a sport és fenntarthatóság nemzetközi napirendjében való eligazodást segíti.

2.2. Féléves beszámolók a sport és fenntarthatóság nemzetközi fejleményeiről

A következetes képviselő részeként a Magyar Olimpiai Bizottság félévente magyar nyelvű beszámolókat készít magyar sportvezetők, valamint az elismert szervezetek nemzetközi kapcsolatokkal foglalkozó munkatársai számára a nemzetközi olimpiai mozgalom fenntarthatósággal összefüggő fejleményeiről.

A szervezet az összefoglalókkal előmozdítja a témában való tájékozódást, miközben munkájában támogatja a nemzetközi szinten aktív kollégákat.

2.3. Magyar sportdiplomatai vezetői szintű rendszeres egyeztetései a sport és a fenntarthatóság nemzetközi fejleményeiről

A Magyar Olimpiai Bizottság kezdeményezi és megteremti a feltételeit, hogy a magyar sportdiplomatai vezetői szintű találkozóinak napirendjébe témaként beépüljenek a fenntarthatósági törekvések, cselekvések, eredmények és jó gyakorlatok.

3. A MOB aktívan és széles körben tájékoztatja a nemzetközi sportközösséget a Fenntarthatósági Stratégia előrehaladásáról.

A rendszeres tájékoztatás révén a nemzetközi sportközösség szélesebb körben ismerheti meg a Magyar Olimpiai Bizottság ide kapcsolódó eredményeit, és inspirációt nyerhet a szervezet törekvéseiből.



A CÉLOK IDŐRENDJE

Az időrend kialakítása során törekedtünk arra, hogy a stratégia ambícióit a Magyar Olimpiai Bizottság Iroda menedzsmentjének és munkatársainak kapacitásaival, valamint az olimpiák ciklusaival összhangba hozzuk.

Az időterv táblázata a célok megvalósításának kezdetét jelöli és fenntartási időszakok követik, amikor az elért eredmények megtartása, az új munkatársak képzése és bevonása, a vállalások ismételt megerősítése történik.

5. MEGVALÓSÍTÁS

MENEDZSMENT RENDSZER

Annak érdekében, hogy a stratégiai célok realitássá váljanak, a Magyar Olimpiai Bizottság a végrehajtáshoz átgondolt, az ambiciózus célokhoz mérten robusztus menedzsment-rendszert társít.

A megvalósítás kezdeti szakaszában a Magyar Olimpiai Bizottság nagyobb mértékű külső szakértői támogatást vesz igénybe. A cél az, hogy az idő előrehaladtával egyre nagyobb arányban a szervezet saját munkatársai lássák el a megvalósításhoz kapcsolódó feladatokat és a bevezetésre kerülő rendszerek működtetését. Az átmenet kulcsa az erre kijelölt munkatársak kapacitásfejlesztése a fenntarthatóság tématerületén. A Magyar Olimpiai Bizottság a megvalósítást végző szereplőket egyénként és csapatokként is a feladatokhoz szabott képzésben részesíti.

A rendszer tehát egy dinamikus, időben fokozatosan fejlődő és változó struktúra, amelynek kezdeti kialakítása és alkalmazása idő- és erőforrásigényes.

SZEREPEK ÉS FELELŐSSÉGEK

A stratégiai célok legfontosabb megvalósítói maguk a Magyar Olimpiai Bizottság munkatársai. Az ő általános, és szerepspecifikus képzésük is azt a célt szolgálja, hogy a megvalósító szerepüket fokozatosan, egyre nagyobb mértékben be tudják tölteni.

A stratégiai célok megvalósítása közösségi feladat. A cél, hogy a folyamatot mindenki magáénak érezze, és az eredményeket a munkatársak közös munkával hívják életre. A valóságban ez azt jelenti, hogy a szerepek és a felelőségek kijelölésekor a Magyar Olimpiai Bizottság egy olyan folyamatot épít fel, amely során idővel a szervezet egyre több munkatársa vonódik be a megvalósításba. Az eredményesség kulcsa, hogy a fenntarthatósághoz kapcsolódó feladatok fokozatosan egyre inkább beépülnek a mindennapi működésbe.

Első lépésben a folyamatban felvállalt felelősségi körök pontos meghatározására van szükség. A megvalósítás kezdeti szakaszában kiemelt szerepet kap egy szűkebb szakmai kör, a fenntarthatósági szakmai stáb (továbbiakban: stáb).

A stáb irányítására a Magyar Olimpiai Bizottság Főtitkára fenntarthatósági koordinátor pozíciót hoz létre. Az ő feladatai közé tartozik a célok megvalósulásának elindítása, az előrehaladás felügyelete (lásd: Az előrehaladás mérése), az előrehaladási jelentések elkészítése (lásd: Kommunikáció és jelentéstétel). Operatív feladatai továbbá a munkafolyamatok koordinálása, a rendszeres találkozók szervezése, a napirendek előkészítése, a folyamatok utánkövetése. A fenntarthatósági koordinátort a stáb támogatja munkájában, és közvetlenül a Főtitkárnak jelent. A fenntarthatósági koordinátor

pozíciója idővel, a feladatok és a felelősség fokozatos bővülésével vezetői pozícióvá emelhető.

A fenntarthatósági szakmai stáb a vezetőn túl további állandó tagokkal rendelkezik. Állandó tagként van jelen a Főtitkár a Magyar Olimpiai Bizottság vezetését képviselve, a szervezési főmunkatárs, mint a beszerzési rendszerek felelőse, valamint a marketing és kommunikációs osztály vezetője.

Az állandó tagokon túl alkalmi tagokként a stábban részt vállalhatnak az Iroda egyéb területein dolgozó munkatársai a napirenden lévő tématerületek függvényében. A Magyar Olimpiai Bizottság és a tágabb olimpiai mozgalom kapcsolatainak kérdéskörét érintő napirendeknél a sportigazgatóság, a nemzetközi témákkal kapcsolatos megbeszélésen az Iroda nemzetközi osztályának bevonása szükséges. Negyedéves rendszerességgel a Magyar Olimpiai Bizottság Elnöke részt vesz a stáb ülésén. Az elnökségi üléseken a Főtitkár képviseli a fenntarthatósági stábot.

A fenntarthatósági szakmai stáb legalább kéthetente tart rendszeres megbeszélést.

ERŐFORRÁSOK

A Stratégia megvalósításához a Magyar Olimpiai Bizottság saját forrásokat rendel, beleértve az olimpiai szolidaritási alapból lehívható forrásokat is. Hasonlóan a jelen stratégia előkészítését szolgáló, az Európai Unió által társfinanszírozott Erasmus+ ASAP projekthez, a Magyar Olimpiai Bizottság nyitott marad hasonló uniós projekteken való részvételre. A MOB nyitott a szponzori partnerségek keretében megvalósuló dedikált, a sport és fenntarthatóság területén megvalósuló együttműködésekre, a fenntarthatósági cselekvést értékajánlatként kínálva jelenlegi és potenciális partnerei számára.

A Magyar Olimpiai Bizottság lehetőséget lát abban, hogy a jelen stratégia megvalósítása révén újfajta tudás, szakértelem és képességek jelennek meg a szervezetben, gazdagítva azt.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság fenntarthatósági divíziójával való szakértői szintű együttműködés hozzásegíti a Magyar Olimpiai Bizottságot, hogy az olimpiai mozgalmat leginkább érintő fenntarthatósági cselekvésekről, a legjobb gyakorlatokról, módszerekről rendszeresen hírt kapjon. A Nemzetközi Olimpiai Bizottsággal való egyeztetések elengedhetetlenek például a karbonlábnyom-számítási rendszer módszertani pontosításához.

A hazai civil szervezetekkel való együttműködések révén új szakértői tudás érkezik a szervezetbe, miközben szélesedik a Magyar Olimpiai Bizottság társadalmi elérése is. A külső szakértők a megvalósításban, a nyomon követésben és jelentéskészítésben segíthetik a szervezetet. További eszközök a strukturált párbeszéd, és minden további tudásmegosztás más sportszervezetekkel, amelyek a hazai mozgalomban meglévő ismeretek és ötletek áramlását segítik.

AZ ELŐREHALADÁS MÉRÉSE

A szervezet konkrét vállalásainak kijelöléséhez, ezek számokéréséhez és ellenőrzéséhez szükség van mérési rendszerek kialakítására és folyamatos működtetésére. A Magyar Olimpiai Bizottság ezen keresztül számszerűsíti és monitorozza saját pozitív és negatív környezeti és társadalmi hatásait.

A fenntarthatósági vezető a mérési rendszerek segítségével nyomon követi, és 2022 harmadik negyedétől kezdve minden második negyedévben értékeli, és belső használatra összefoglalja az előrehaladást a Főtitkárnak és az Elnöknek.

A mérési rendszerek módszertanának kidolgozására a MOB külső tanácsadót von be, aki képzés révén képessé teszi a fenntarthatósági vezetőt az előrehaladás mérésének elvégzésére.

A Magyar Olimpiai Bizottság az alábbi mérési rendszerek fokozatos kidolgozását, bevezetését és működtetését vállalja a következő években:

1. Karbon-lábnyom számítási rendszer: a szervezet tevékenységeihez kapcsolódó szén-dioxid kibocsátás mérése
2. Hulladékmérési rendszer (mennyiség és összetétel mérése)
3. Energiafogyasztás mérése: az Iroda működéséhez kapcsolódó havi áramfogyasztás mérése kWh-ban.
4. Vízfogyasztás mérése: az Iroda működéséhez kapcsolódó havi vízfogyasztás m³-ben
5. A környezetbarát munkába járás százalékos arányának kimutatása: a közösségi közlekedéssel és/vagy mikromobilitási eszközökkel munkába járó munkatársak száma az összes munkatárs számához viszonyítva, %-ban
6. Női-férfi alkalmazottak aránya, nők száma az Elnökségben és a Közgyűlésben %-os arányban
7. Etikus beszerzések aránya: az új beszerzési irányelv rendszer alapján vásárolt termékek és szolgáltatások az összes beszerzéshez viszonyított %-os aránya
8. Munkavállalók elégedettségével kapcsolatos kvantitatív és kvalitatív mérések
9. Pozitív társadalmi hatások mérése, számszerűsítése



KOMMUNIKÁCIÓ ÉS JELENTÉSTÉTEL

A fenntarthatósági szakmai stáb a célok megvalósulásáról nyilvánosan elérhető jelentéseket készít. A Magyar Olimpiai Bizottság Fenntarthatósági Jelentését két évente publikálja az olimpiai ciklusokhoz igazodva. A jelentés a stratégiai célok előrehaladásának szisztematikusan vizsgálatán, számszerűsített eredményein alapul.

A jelentéstétel módszertanának kidolgozására a Magyar Olimpiai Bizottság külső tanácsadó segítségét veszi igénybe, aki képzés révén képessé teszi a fenntarthatósági vezetőt a jelentéstételhez kapcsolódó feladatok minél nagyobb arányú elvégzésére.

Középtávú cél (a második fenntarthatósági jelentés idejére, azaz 2025 harmadik negyedévére), hogy a Magyar Olimpiai Bizottság nemzetközi jelentéstételi szabványok használatával készítse el jelentését, amely így nemzetközi viszonylatban, és szektorok között is összehasonlítható teszi a szervezet törekvéseit, eredményeit.

A szervezet a stratégia megvalósításának eredményeit az olimpiai mozgalom felé folyamatosan, a rendszeres PR és kommunikációs munkája részeként csatornázza.

FÜGGELÉK

AZ ÉRDEKELT FELEK BEVONÁSÁNAK MÓDSZERTANA ÉS EREDMÉNYEI (2021. MÁJUS-SZEPTEMBER)

A Stratégia elkészítését két hónapos bevonási szakasz előzte meg, amely 2021 májusában kezdődött. A 2021. május és június közötti időszakban összesen 35 darab interjú készült belső (irodai munkatársak) és külső érdekelt felekkel. A félig strukturált interjúk a sportvilág és a fenntarthatóság kapcsolatán kívül az egyes témákkal kapcsolatos személyes elköteleződést is vizsgálták. Az interjúkon kívül három darab online kérdőív is kiküldésre került a Magyar Olimpiai Bizottság munkatársai, közgyűlési tagjai és partnerei körében. A bevonás során felmérésre került – többek között – a szervezettel való kapcsolatuk minősége, jellege, környezeti attitűdjeik, valamint felmerülő elvárásaik és ötleteik a fenntarthatósági célkitűzések kapcsán.

A bevonási szakasz második állomásaként 2021. augusztus és október között az érdekelt felek egy szűkebb körében (az Iroda vezetősége és dolgozói körében) a stratégiai javaslatok kapcsán a visszajelzések gyűjtésére konzultációk, valamint műhelyfoglalkozások kerültek megtartásra.

Eredmények

A fent leírt széleskörű bevonási folyamat lehetővé tette, hogy a stratégiaalkotás valamennyi területét érintően feltérképezzük az érdekelt felek preferenciáit, ötleteit, kéréseit és aggályait.

Ennek során kikristályosodott, hogy a Magyar Olimpiai Bizottság dolgozói számára fontos, hogy fenntarthatósági átalakulás első körben a szervezet belső rendszereinek a hatékonyságát, az egyéni jóllétüket érintő pozitív változást, a döntéshozatalba való bevonás és a csapatmunka erősödését érintse. Többségében értik és látják a fenntarthatósági kihívások mibenlétét, azonban pontos ismereteik és a megoldásokkal kapcsolatos ismereteik nagy szórást mutatnak.

Az Elnökség tagjai kifejezték azon igényüket, hogy a fenntarthatósági program életszerűen, a hosszú távú gazdasági fenntarthatóságot figyelembe véve, fokozatos lépésekben történjen, erősítse és ne túlterhelje a szervezetet.

A Közgyűlés tagjainak körében végzett kérdőíves felmérés során rendkívül alacsony volt a válaszadási arány, a Közgyűlés tagságából 6 db kitöltés érkezett. A válaszadók általában fontosnak tartják a magyar sportszervezetek szerepét a hazai fenntarthatósági átalakulás terén, az ezzel kapcsolatos elvek széles körű érvényesülését, és úgy látják, bőven van tennivaló idehaza e területeken. A MOB Fenntarthatósági Stratégiájával kapcsolatban szinte semmilyen megfogalmazott igényük nem merült fel.

A partnerek változó mértékben, de többen maguk is aktívan tesznek működésük, tevékenységeik fenntarthatósági átalakításáért. Ami közös bennük, hogy nem zárkoznak el az együttműködéstől a Magyar Olimpiai Bizottsággal a fenntarthatóság terü-

letén sem, még akkor sem, ha a kapcsolat jellegéből adódóan egyelőre nem világos számukra, hogy milyen módon kapcsolódhatnak e területen.

Az Olimpiai Csapat tagjaival készült interjúk alapján elmondható, hogy olyannyira közvetett módon érintkeznek az Irodával, hogy nem fogalmazódik meg bennük igény a Magyar Olimpiai Bizottság Fenntarthatósági törekvései kapcsán. A saját sportáguk jellegétől függően nagyon változó mértékben tapasztalják a globális és helyi fenntarthatósági problémákat – a kérdést jellemzően nagyon fontosnak tartják, többen a saját életükben kifejezetten példamutató szokásokat gyakorolnak, és nyitottak arra, hogy az ismertségüket felhasználják a fenntarthatóság népszerűsítésének céljára.

A sportért felelős kormányzati szerv – mely a stratégiaalkotás időszakában aktuálisan az EMMI Sportért Felelős Államtitkársága – a saját hatáskörén belül sokféle módon törekszik – elsősorban a társadalmi – fenntarthatósági átalakulás előremozdítására. Jelen stratégia megalkotásának kérdésében ugyanakkor nem formáltak véleményt.

A Magyar Olimpiai Bizottság állandó bizottságai – különösen a fenntarthatóság szempontjából kiemelt bizottságok (Esélyegyenlőségi, Etikai) – támogató véleményt fogalmaztak meg és a cselekvés számos lehetséges területét kiemelték.

A szakszövetségek változó igényeket fogalmaztak meg. A megkérdezett szakszövetségi képviselők a gazdasági fenntarthatóság területén a kiegyenlítettebb támogatási viszonyok előmozdítását, a társadalmi fenntarthatóság terén a hátrányos helyzetű emberek esélyegyenlőségének előmozdítását tartották fontosnak. Szóba került továbbá a sportlétesítmények közösségi funkcióinak maximalizálása, azok környezeti fenntarthatóságának, hosszú távú gazdasági fenntarthatóságának kérdése. Jellemzően felmerült a sportszakma képviselőinek szemléletformálása is, amelyet a megkérdezettek szerint kiemelten fontos területként volna érdemes kezelni, mivel véleményük szerint sok a tennivaló e téren.

Fontosnak látjuk, hogy az érdekelt felek jobban megismerjék a Magyar Olimpiai Bizottság és a nemzetközi olimpiai mozgalom fenntarthatósági törekvéseit, hogy véleményüket, visszajelzéseiket a jövőben is becsatornázhassák, valamint hogy új együttműködések jöjjenek létre e területen.

A Stratégia fejlesztési folyamatainak előkészítését, kivitelezését, szakmai koordinációját és véglegesítését, beleértve az érdekelt felek bevonásával kapcsolatos tevékenységeket is, az Edge Effect Tanácsadó Kft. szakértői végezték.

Fotók: Magyar Olimpiai Bizottság

